

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Bertók Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt **I.rendű felperes neve** (.....) felperesnek, az Orosz Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt **alperes neve** (1013 Budapest, Krisztina krt. 39.) alperes ellen piacfelügyeleti eljárás ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében, a Fővárosi Bíróság 2011. évi június hó 24. napján kelt 8.K.30.270/2011/6. számú ítélete ellen a felperes által 7. sorszám alatt előterjesztett, majd a másodfokú bíróság előtt 4. sorszám alatt részletesen indokolt fellebbezés folytán az alulírott napon tartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15 000 (azaz tizenötezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az adóhatóság külön felhívására - 36 000 (azaz harminchatezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes jutalék ellenében, az (a továbbiakban: Pénztár) tag-szervezője volt. Hirdetésekben egyszeri alkalmi szórólapozásra keresett pályakezdőket. A jelentkezőket a munkaszerződés megkötésével egyidejűleg beléptette a Pénztárba, majd ezt követően tájékoztatta őket a magánnyugdíjpénztárról.

A Pénztárhoz a felperes 2010. június 1. és augusztus 31. között 307 fő pályakezdő

belépési nyilatkozatát küldte meg. A Pénztár belső vizsgálatot indított a felperessel szemben, mert a beléptetett pályakezdők esetén foglalkoztatóként a felperes lett feltüntetve. Értékelése szerint az, hogy a munkaviszonyok rendkívül rövid időtartamúak, hogy a tagszervező és a foglalkoztató minden esetben ugyanaz a személy, azt a gyanút alapozta meg, hogy a foglalkoztatásra pusztán a tagszervezési jutalék megszerzése érdekében került sor: ezért a Pénztár a felperessel kötött tagszervezői megbízási szerződését 2010. augusztus 23-án felmondta.

A 2010. július 15-én közzétett hirdetés kapcsán a Pénztárba, tájékoztatás nélkül beléptetett egyik kiskorú, és törvényes képviselője, (a továbbiakban együtt: Ügyfél) bejelentéssel élt az alperesnél.

Az alperes megindította a fogyasztóvédelmi eljárást, értékelte a Pénztártól kapott adatokat, nyilatkoztatta a felperest. Ezt követően a 2010. december 20. napján kelt FK-IV/B-5092/2010. számú határozatával a felperest a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. tv. (a továbbiakban: Fttv.) 3.§-a (1) bekezdésének megsértése miatt 500.000 forint fogyasztóvédelmi bírság megfizetésére kötelezte. A határozat indokolása szerint különösen jelentős az, hogy a felperes behatárolta a munkavállalók körét, mivel a munkavégzésre irányuló hirdetésével a diákokat, pályakezdőket célozta meg. A felperes előadása szerint a tagsági viszony létrehozása előtt megadta a megfelelő tájékoztatást, de ilyen, a Ügyfél által aláírt példányt felhívás ellenére sem csatolt. A felperes magatartása kimerítette az Fttv. mellékletének 22/ pontját, és ezzel sérült az Fttv. 3.§-ának (1) bekezdése.

Az alperes a bírság kiszabása során a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2007. évi CXXXV tv. (a továbbiakban: Psztv.) 48/H.§-ának (1) bekezdés e/ pontját alkalmazta. A bírság összegének a Psztv. 48/I.§ (1) bekezdés b/ pontja szerinti maximumban történő megállapításakor azt értékelte, hogy a Ügyfél alapvető fogyasztói joga a szabad pénztárválasztás, amit a Ügyfél megtévesztésével a felperes elvont. Értékelte továbbá, hogy a felperes magatartásában olyanképpen kirívó a tisztességtelenség kritériumainak megléte, hogy ezt a magatartásformát a jogalkotó az Fttv. mellékletében, az un. fekete listában nevesítve rögzítette, és az ilyen eset felmenti a jogalkalmazót a körülmények vizsgálata alól, ex lege megállapítja a tisztességtelenséget. A törvény erejénél fogva minden körülmények között tisztességtelennek minősülő kereskedelmi magatartás a jelenlegi gyakorlatban legkirívóbbnak számító esetek közé tartozik.

A felperes keresetében eljárásjogi és anyagi jogi jogszabálysértésekre hivatkozva az alperesi határozat megváltoztatását az eljárása megszüntetését kérte. A bírság tekintetében előadta, az alperesi határozatból nem derül ki egyértelműen, hogy kiszabásának mi volt a konkrét oka. Álláspontja szerint a határozat megalapozatlan. Tanúbizonyítási indítványt terjesztett elő.

Az alperes nyilatkozatában a kereset elutasítását kérte a határozat jogszerűségére hivatkozva. A felperes bizonyítási indítványát ellenezte.

Az elsőfokú bíróság elutasította a felperes keresetét.

A törvényi szabályozásra tekintettel az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a felperes eljárása alkalmas volt arra, hogy olyan hamis benyomást keltsen, miszerint nem a pénztári tagszervezői tevékenységével összefüggő célból járt el, hanem kizárólag munkáltatóként. Ezzel a munkavállalókat oly módon fosztotta meg a pénztár választás szabadságától, hogy azoknak tudomásuk sem volt arról, hogy a munkavállalásával egyidejűleg a felperes által preferált pénzügyi szervezetnél létesítenek tagsági jogviszonyt. A felperes a tagszervezésért jutalékban részesül, így az Fttv. 9. § (1) bekezdése szerint a felelőssége megállapítható. A jogsértő eljárás az sem változtat, hogy a felperes kiskorú munkavállalók esetében a szülővel is aláíratta, utólag, a belépési nyilatkozatot, melyet azonban az eljárást elindító kérelmező, és gyermeke vonatkozásában nem tett meg.

Az elsőfokú bíróság a bírság körében megállapította, hogy az alperes a Psztv. 48/H.§ (1) bekezdés szempontjait megtartva járt el. A felperes magatartása megvalósította a kirívó tisztességtelenség kritériumait, és súlyosbító körülményként értékelhető az a tény is, hogy a jogsérelem fiatal, munkatapasztalattal nem rendelkező, pályakezdő személyeket érintett. Az elkövetett jogsértés oly mértékben súlyos, hogy azzal a Psztv. 48/I. § (1) bekezdés a/ és b/ pontjai szerint maximálisan kiszabható bírság áll arányban. Az alperes a határozathozatalhoz szükséges mértékben eleget tett tényállás-tisztázási kötelezettségének, minden jogilag releváns tény, körülmény értékelte, további tisztázásra váró körülmények nem merültek fel, ezért nem volt helye további bizonyításnak. Az alperes a felperes ügyféli jogait - ezen belül az iratbetekintést - nem korlátozta, az esetleg rendelkezésére nem álló iratokat a peres eljárásban megismerhette volna. Az alperes indokolási kötelezettségének is eleget tett, a határozat a bírság kiszabásának minden szempontját tartalmazza. Így nem foghat helyt a felperes azon hivatkozása, miszerint nem derül ki a határozatból, hogy valójában miért sújtotta őt bírsággal az alperes.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság megváltoztatását a kereseti kérelemnek helyt adó határozat meghozatalát kérte elsődlegesen, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozathozatalra utasítását indítványozta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete jogsértő, mivel az alperes részben hiányos, részben helytelen következtetéseken alapuló határozatát jogszerűnek tekintette. Nem járt el megtévesztő módon az ügyfelekkel szemben: minden esetben alkalmi munkaviszony létesítésére került sor, a felperes hitelközvetítői tevékenységének elősegítése érdekében. A munkaviszony létesítésekor egyértelmű és világos tájékoztatást kaptak az érintettek. Egyetlen mulasztásról sem tudni az Ügyfél előadásán kívül. A pénztárak megjelenése előtt is folytatott hitelközvetítői tevékenységet, melynek keretében a jelen ügyet évekkal megelőzően is volt alkalmi szórólapozás. Téves az a megállapítás is, hogy csak egyetlen pénztárral lett volna szerződéses jogviszonyban: az Pénztárakkal is szerződésben állt.

Egyebekben a bírságnak nemcsak a jogalapja hiányzik, de jelentősen eltúlzott mértékű is. Kétségtelen, hogy felperes hibázott abban, hogy az Ügyfél szülőjével nem íratott alá beleegyező nyilatkozatot, de az elsőfokú bíróság által mellőzött tanúk

kifejezetten igazolnák, hogy az Ügyfél esetében sem volt szó megtévesztésről. Változatlanul fenntartotta a tanúbizonyítási indítványát.

Az alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, annak helyes indokaira hivatkozva. Kiemelte, hogy az alperes értesítette a felperest az eljárásról. Nyilatkozattételre, iratok csatolására hívta fel, melyeknek a felperes eleget is tett, irat betekintési kérelmet nem terjesztett elő, bizonyítási indítványa nem volt. A fellebbezésben a felperes új tényként hivatkozik arra, hogy nem csak a Pénztárnak volt ügynöke, de ezt a hivatkozást kizárja a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 235.§-ának (1) bekezdése. A felperes bizonyítási indítványa továbbra sem felel meg a Pp. 167.§ (1) bekezdésében foglaltaknak. Az alperesi álláspont szerint a felperes azon hivatkozása, hogy az alperes a tényállást nem tárta fel, továbbá, hogy a bíróság mértéke eltúlzott, keresetmódosítás, sérti a Pp. 247.§ (1) bekezdését. A bizonyítási teherhez kapcsolódóan hivatkozott még a Legfelsőbb Bíróság BH 2011. évi 74. számú eseti döntésére, illetve az 1/2007. számú KK véleményre. Egyébként az alperesnek nem kellett vizsgálnia a fogyasztóvédelmi eljárás keretei között, hogy felperes más nyugdíjpénztárak részére is folytatott-e közvetítői tevékenységet, vagy hogy mióta hitelközvetítő, illetve korábban szórólapozott-e; ezekre nem is merült fel adat. Kiemelte, hogy a hirdetés útján toborzott fiatalok számára tájékoztatást, saját előadása szerint is, a felperes csak a munkaszerződés megkötését követően adott. Álláspontja szerint jogkérdésről van szó, mellyel szemben tanúbizonyításnak helye nincs, így az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte az indítványt.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a fellebbezési eljárás terjedelmét a Pp. 247.§-a (2) bekezdésére figyelemmel - alkalmazva a Pp. 253.§-ának (3) bekezdését - a felperesi fellebbezésben előadott indokok szerint határozta meg. Ennek folytán nem érintette az elsőfokú ítéletnek az eljárásjogi kérdésekben tett megállapításait.

A fellebbezett körben a Fővárosi Ítéltábla értékelése szerint az elsőfokú bíróság az alapul szolgáló tényállást feltárta, az irányadó jogszabályokat helytállóan alkalmazta, következtetésével egyetért.

Az alperesi ellenkérelem kereset kiterjesztésre vonatkozó előadása kapcsán a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy mivel a felperes az elsőfokú bíróság előtt nem jelent meg, és a kereset pontosítására nem kerülhetett sor, az elsőfokú bíróság azzal járt el helyesen, hogy az alperesi határozat megalapozatlanságára és a bíróság kiszabás okszerűtlenségére alapított kereseti indokot teljes mértékben kimerítette, azaz vizsgálta mind a jogalap, mind a bíróság kiszabás jogszerűségét. Ennek következtében azonban a felperesi fellebbezésnek a jogalapot érintő tényállásra, és a bíróságra vonatkozó önálló indokai nem ütköztek a Pp. 235.§ (1) bekezdésébe, nincs akadálya azok érdemi elbírálásának.

A felperesi fellebbezésben foglaltakra tekintettel a másodfokú bíróság a következőket állapította meg.

Az Fttv. 3.§-ának (1) bekezdése alapján tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A 3.§ (4) bekezdése értelmében, a mellékletben meghatározott kereskedelmi gyakorlatok tisztességtelenek. A melléklet 22/ pontja szerint ide tartozik annak valótlán állítása, vagy olyan hamis benyomás keltése, hogy a vállalkozás nem a saját vállalkozásával, gazdasági tevékenységével vagy szakmájával összefüggő célból jár el, vagy egyébként hamisan fogyasztóként való fellépés.

Az alperesi határozat helyállóan hivatkozik arra, hogy a melléklet szerinti tényállások ex lege megvalósítják a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot, a további bizonyítás szükségtelen. A közigazgatási eljárás adatai alapján, különös tekintettel a Pénztár által feltárakra, megállapítható, hogy a felperes, mint tagszervező, rendkívül rövid időtartamú - jellemzően egy napos - foglalkoztatásokra szerződtetett pályakezdőket, azaz olyan személyeket, akik pénztári tagsággal sehol nem rendelkeznek. A felperes egyetlen esetben sem közölte, hogy a Pénztárnak tag-szervezője, hogy jövedelmet szerez a munkavállalók beléptetésével: ezzel megvalósult a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A felperes ezen magatartásának következtében az, hogy a Pénztáron kívül még hány szolgáltatónak volt tagszervezője, a jogsértés megállapíthatósága körében nem releváns.

A Psztv. 48/H.§ (1) bekezdés e/pontja szerint, ha a Felügyelet megállapítja a 48/A. § a/ és b/ pontjában meghatározott rendelkezések vagy a fogyasztóvédelmi eljárásban hozott határozatának megsértését, a 47. § (4) bekezdés a/, c/ és e/-i/ pontjában felsoroltak figyelembevételével és az arányosság követelményének szem előtt tartásával, fogyasztóvédelmi bírságot szabhat ki. A 48/A. § ba/ pontja alapján a Felügyelet ellenőrzi a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény rendelkezéseinek betartását.

A 47.§ (4) bekezdése értelmében, a Felügyelet az intézkedések alkalmazásánál tekintettel van: a/ a szabály megsértésének, illetőleg a hiányosságnak a súlyosságára, c/ a cselekménynek a 4. §-ban meghatározott szervezetekre és személyekre, valamint annak tagjaira vagy ügyfeleire gyakorolt hatására, e/ a szabályszegéssel vagy a mulasztással előidézett kockázatra, a kár mértékére, illetőleg a kárenyhítési hajlandóságra, f/ a felelős személyek által a Felügyelettel kapcsolatban tanúsított együttműködésre, g/ az intézkedéssel érintett személy jó-, illetve rosszhiszeműségére, az általa a szabályszegéssel vagy a mulasztással elért vagyoni előnyre, h/ az intézkedés alapjául szolgáló adatok, tények, információk eltitkolására, illetve annak szándékára, valamint i/ a szabályok megsértésének ismétlődésére, illetőleg gyakoriságára.

A Psztv. 48/I.§ (1) bekezdés b/ pontja szerint a fogyasztóvédelmi bírság összege tizenötezer forinttól az a/ pont hatálya alá nem tartozó szolgáltató esetében ötszázezer forintig, illetve a fogyasztók széles körének jelentős vagyoni hátrányt okozó jogsértés esetén a szolgáltató éves nettó árbevételének öt százalékáig, a számvitelről szóló törvény hatálya alá nem tartozó szolgáltató esetében ötmillió forintig terjedhet.

Az alperes az Ügyfél szabad pénztárválasztási jogának elvonását a bíróság kiszabása során értékelte. A felperesi fellebbezésre tekintettel a másodfokú bíróság kiemeli, hogy amennyiben egy munkáltató, elhallgatva, hogy az érintett pénztárnak is tagszervezője, beléptet akár egyetlen pályakezdőt a pénztárba, akkor az a szabályoknak olyan súlyos megsértése, olyan rosszhiszemű magatartás, amely miatt a bíróság maximum kiszabásának van helye.

Mivel az Ügyfélre nézve a felperes okirattal nem igazolta a tájékoztatás megfelelő időpontban való megtörténtét - már a közigazgatási eljárásban sem, holott fellebbezési előadása szerint létezik ilyen -, sem tanúbizonyítás, sem a más személyekre vonatkozó okirati bizonyítás nem vezetne eredményre. Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte a felperes tanúbizonyítási indítványát, és annak a másodfokú bíróság sem adott helyt.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési indokok mentén, a fentiek szerint értékelve azokat, megállapította, hogy az elsőfokú bíróság alappal következtetett az alperesi határozat jogszerűségére, mind a jogalap, mind a bíróság tekintetében. Ezért az elsőfokú bíróság ítéletét, annak helyes indokolását a fellebbezésben foglaltakra tekintettel a fentiek szerint kiegészítve, a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperest megillető másodfokú perköltségről a Pp.78.§-ának (1) és (2) bekezdésének megfelelően rendelkezett a Fővárosi Ítéltábla, míg a sikertelenül fellebbező felperes a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján köteles az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték viselésére.

Budapest, 2011. évi november hó 16. napján

dr. Rothermel Erika s.k. a tanács elnöke, Huszárné dr. Oláh Éva s.k. előadó bíró,
dr. Rácz Krisztina s.k. bíró

A kiadmány hitelül: